

В. О. Науменко, І. Г. Сухопара

Перші кроки ЧИТАНКА

1

клас

Нова українська школа

Диттера
Видавництво

В. О. Науменко, І. Г. Сухопара

Перші кроки ЧИТАНКА

1 клас

КНИЖКА ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

Видання друге, доповнене

УДК [82-93:37.016](082)
Н34

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
№ 14.1/12-Г-337 від 29.05.2015)*

Зі змінами відповідно до оновленої в 2017 р. програми
для загальноосвітніх навчальних закладів

За автентичність текстів відповідають автори читанки

Умовні позначення:

— інформація;

— запитання і завдання до твору;

— завдання для роботи в групі.

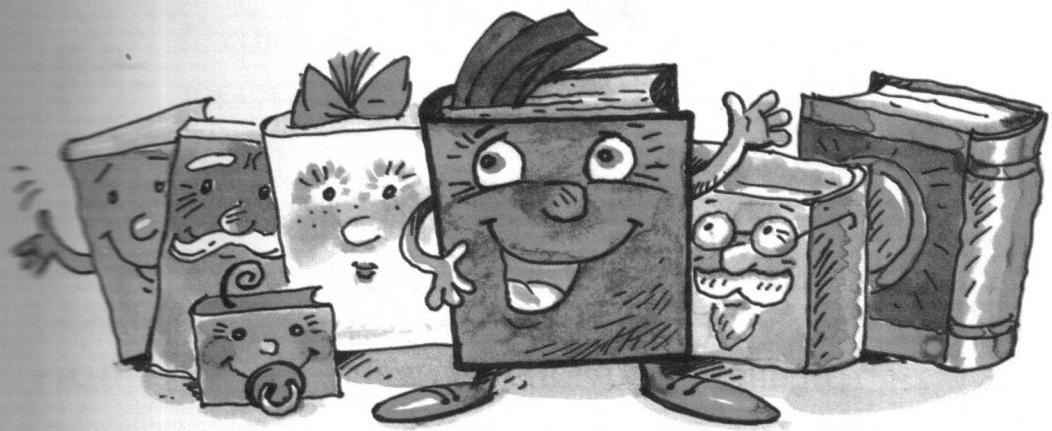
Науменко В. О.

Н34   Перші кроки : кн. для позакл. читання у 1 кл. /
В. О. Науменко, І. Г. Сухопара. — Вид. 2-ге, доповн. —
Київ : Літера ЛТД, 2018. — 160 с. : іл.
ISBN 978-966-178-976-9

УДК [82-93:37.016](082)

ISBN 978-966-178-976-9

© Науменко В. О.,
Сухопара І. Г., 2018
© «Літера ЛТД», 2018

Вітаємо тебе, друже!

Ми познайомимо тебе з книжкою. Вона мудра і може розповісти про все на світі тому, хто любить читати. Вона може бути веселою, сумною, жартівливою, доброю. Може бути великою і зовсім маленькою, худенькою і дуже товстою, з яскравими малюнками і зовсім без них. Вона вміє говорити різними мовами. Її створюють багато розумних, працьовитих, добрих людей. Усі вони — її друзі. Книжка дружить з маленькими хлопчиками та дівчатками, їхніми татами і мамами, старенькими бабусями та дідусями.

А ти хочеш бути її другом? Тоді товаришуй з нею, і вона розкаже тобі про чудовий, такий різноманітний навколишній світ і твоє місце в ньому.

Автори

ХТО ТИ?

Як тебе звати? Чи знаєш ти, що означає твоє ім'я? Якщо ні, розпитай своїх батьків. «Перші кроки» — ім'я книжки, яку ти тримаєш в руках, її назва. Назву книжки зазначають на обкладинці.

Володимир Коломієць

КРОКОДИЛІВ УРОК За індійською казкою

— Приготуйте, діти, пера,
як я звусь, пишіть тепера.

Грачок пером водив:
«Кра-кодил»,
а гусачок змінив:
«Кря-кодил»,
у жабенятка перший склад:
«Ква-кодил»,
в поросятка інший лад:
«Хрю-кодил».

Пофантазуй, як би написали твоє ім'я ці та інші звірята.

ЗМІСТ

ХТО ТИ?

Крокодилів урок. За індійською казкою. Володимир Коломієць	4
Бачити — не бачить... Леонід Глібов	6

Ти — українець. Ти — україночка

Я з Києва... Анатолій Камінчук	8
Дивовижні імена. Анатолій Григорук	8
Не забудь! Віктор Терен	9
Матусин заповіт. Марія Хоросницька	10

Ти — хлопчик. Ти — дівчинка

Косички. Анатолій Костецький	11
Чи світяться вуха. Микола Стеценко	12
Скоромовка. Ігор Січовик	13

Ти — першокласник. Ти — першокласниця

Миколка-першокласник. Надія Кир'ян	14
Наймиліше слово. Тамара Коломієць	15

Ти — синочок. Ти — донечка

Весело. Анатолій Костецький	18
Сімейка. Людмила Гнатюк	18
Весела дівчинка. Василь Марсюк	19
Про Андрійка і чашку. Казка. Юрій Ярмиш	19
Татусь — це не борода, а очі. Василь Сухомлинський	23
Помічниці. Василь Шаройко	24
Щире побажання. Василь Шаройко	25

<i>Дуже люблю. Катерина Перелісна</i>	26
<i>Гарне слово. Катерина Перелісна</i>	26

Ти — онучок. Ти — онучка

<i>Борщик. Олесь Лупій</i>	27
<i>Чому? Олесь Лупій</i>	27
<i>Вчуся у бабусі. Варвара Гродська</i>	28
<i>Перестелимо постіль дідусеві. Василь Сухомлинський</i>	29
<i>А хто ж вам казку розповідає, бабусю? Василь Сухомлинський</i>	30

Ти — братик. Ти — сестричка

<i>Чому треба спати. Григорій Усач</i>	31
<i>Старший брат. Борис Вовк</i>	32
<i>Вчить сестриця букваря. Михайло Стельмах</i>	33
<i>Сварка. Марія Пригара</i>	34
<i>Народився братик. Василь Сухомлинський</i>	35

Ти — друг. Ти — подруга

<i>Як зайчик Кося знайшов собі друга. Григорій Усач</i>	36
<i>Тигр утік із зоопарку. Казка. Василь Марсюк</i>	44
<i>Рябко. Полтавська казка. Олена Пчілка</i>	46
<i>Друзяки. Платон Воронько</i>	47

ЯКИЙ ТИ? ЯКА ТИ?

Ти — добрий. Ти — добра

<i>Дідусьок Забудько. Казка. Всеvolod Нестайко</i>	48
<i>Про собак, що гралися. Костянтин Ушинський</i>	51

Ти — хоробрий. Ти — хоробра

<i>Дмитриків страх. Василь Сlapчук</i>	52
<i>Про дівчинку, яка всього боялась. Наталя Забіла</i>	56

26	<i>Вовчена. Олександр Олесь</i>	57
26	<i>Молодець проти овець. Анатолій Григорук</i>	58
	<i>Біг по стежці їжачок... Вадим Крищенко</i>	60
27	<i>Хвастунець. Грицько Бойко</i>	61
27	Ти — розумний. Ти — розумна	
28	<i>Сильніше за силу. Литовська народна казка</i>	62
	<i>Дві білки і лисиця. Українська народна казка</i>	63
29	<i>Руда, руда руданиця... Тамара Коломієць</i>	64
	<i>Я ж — інкубаторський! Іван Сенченко</i>	64
30	<i>Лисичка і Рак. Іван Франко</i>	67
	<i>Нерозумний збирач мудрості. Ірина Токмакова</i>	68
1	Ти — слухняний. Ти — слухняна	
2	<i>Історія про мамину казку. Ганс Фаллада</i>	70
3	<i>Шкоденятко. Тетяна Лисенко</i>	76
4	<i>Вранці зайчик хвалькуватий... Ігор Січовик</i>	77
5	Ти — чесний. Ти — чесна	
	<i>Їде зайчик у трамваї... Ігор Січовик</i>	78
	<i>Довгі вуха... Тамара Коломієць</i>	78
	<i>Яблуко. Михайло Слабошпицький</i>	79
	<i>Ведмежа хвороба. Іван Світличний</i>	80
	Ти — самостійний. Ти — самостійна	
	<i>Сама в хаті. Андрій М'ястківський</i>	82
	<i>Нема нікого вдома. Анатолій Костецький</i>	82
	<i>Що сталося? Тетяна Лисенко</i>	84
	<i>Гуля. Олег Буцень</i>	86
	Ти — веселий. Ти — весела	
	<i>Як м'яч став веселий. Марія Пономаренко</i>	88
	<i>Солодка хатка. Павло Глазовий</i>	92
	<i>Нісенітниця. Надія Кир'ян</i>	93

ТИ ПІЗНАЄШ СВІТ

Золота осінь

Золота осінь. <i>Ліна Костенко</i>	94
На городі. <i>Грицько Бойко</i>	95
Загадки	95
Загадка про тітку. <i>Лідія Повх</i>	96
Жабка. <i>Лідія Повх</i>	97
Я ходив сьогодні в ліс. <i>Тамара Коломієць</i>	97
Хто вони? <i>Леонід Куліш-Зіньків</i>	98
Горобина. <i>Марія Познанська</i>	98

Зима-білосніжка

Перший сніг. <i>Валентина Ланцетті</i>	99
Віхола. <i>Степан Жупанин</i>	99
Білі черевички у зими. <i>Микола Сингаївський</i>	100
Прийшла баба зима... <i>Галина Демченко</i>	100
Чому рипить сніжок. <i>Казка. Василь Струтинський</i>	101
Зима. <i>Георгій Скребицький</i>	103
Святий Миколай. <i>Марійка Підгірянка</i>	104
Чому взимку ялинка зелена. <i>Англійська народна казка</i>	104
Книжка зими. <i>Віталій Біанкі</i>	107
Ой, не жарти... <i>Лідія Повх</i>	108
Українська народна пісня	108
Зайчикові вуха. <i>Валентина Каменчук</i>	109
Заєць. <i>Дмитро Павличко</i>	109
Веселий сніг. <i>Оксана Сенатович</i>	110
На гірці. <i>Григорій Коваль</i>	111
Ожеледь. <i>Олег Буцень</i>	111
Нічка-новорічка. <i>Василь Моруга</i>	112
Заячий карнавал. <i>Ліна Костенко</i>	113

Мороз. Катерина Перелісна 114

Весна-красна

Встала весна. Тарас Шевченко 115
Весняні квіти. Олена Пчілка 116
Уже весняне сонце припікає... Леся Українка 116
Ведмежата. Юрій Старостенко 117
Весняні чоловічки. Віктор Терен 118

Різномальорове літечко

Золотий човник. Степан Пушик 119
Дині. Вадим Крищенко 120
Літо. Ганна Чубач 120
Коник-музикант. Ірина Прокопенко 121

ТИ — ЧИТАЧ

Чому постаріли книжки. Іванна Блажевич 123
Усі книжечки гарні... Василь Сухомлинський 124
Казка про нерозумне мишленя. Самуїл Маршак 125
Черепаха. Лев Толстой 129
Мишка, кіт і гарбуз. Ено Рауд 130
Палац із морозива. Джанні Родарі 132
Шоколадна дорога. Джанні Родарі 134
Мудрий Ганс. Брати Грімм 135
Чарівниці. Шарль Перро 143
Гопик і Ферда. Елка Майнардус 149
Як з'явилися перші метелики. Філіппінська народна казка 152

Навчальне видання

Науменко Віра Орестівна
Сухопара Ірина Геннадіївна

**ПЕРШІ КРОКИ
ЧИТАНКА**
Книжка для позакласного читання
в 1 класі

Видання друге, доповнене

На обкладинці використано ілюстрацію Popmarleo / shutterstock.com

Відповідальна за випуск О. О. Бородіна

Підп. до друку 31.08.2018. Формат 70x100/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 13,0.
Наклад 10 000 пр. Вид. код Л0970У. Зам. № 8-3053.

Видавництво «Літера ЛТД».
03057, Київ, вул. Нестерова, 3, оф. 508.
Телефон для довідок: 456-40-21. E-mail: litera.red@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію № 923 від 22.05.2002 р.

Віддруковано в КТ «Забеліна-Фільковська Тетяна Сергіївна
і компанія «Київська Нотна фабрика»».
04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 51а.

З питань реалізації звертатися за телефонами:
у Києві – (044) 456-40-21; 599-14-53; Харкові – (057) 712-91-44;
Білій Церкві – (04563) 3-38-90; Вінниці – (0432) 55-61-10, 27-70-08;
Дніпрі – (056) 785-01-74, 735-18-33;
Житомирі – (0412) 41-27-95, 46-52-13;
Івано-Франківську – (067) 343-11-37;
Луцьку – (067) 370-10-23, (0332) 23-39-53;
Львові – (032) 244-14-36; Миколаєві – (0512) 67-01-38;
Одесі – (067) 551-10-79; Тернополі – (0352) 49-58-36;
Черкасах – (0472) 51-22-51, 36-72-14; Чернігові – (0462) 93-14-30.

«Книга поштою»: 61045 Харків, а/с 3355.
Тел. (057) 717-74-55, (067) 546-53-73.
E-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua
www.litera-ltd.com.ua

ISBN 978-966-178-976-9

9 789661 789769 >

